

Budget & Bewind

's-Hertogenbosch, 17 september 2018

Zienswijze Wetsvoorstel adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind

Financiering beschermingsbewind

De coalitiepartners van de huidige regering hebben gemeend gehoor te moeten geven aan de dringende wensen van de VGN.

Het wetsvoorstel is ontwikkeld om de VNG tegemoet te komen om de kosten van Bijzondere Bijstand voor bewindszaken te beperken. Immers zolang deze financiële kwestie geen item was, zijn er van de zijde van gemeenten uitzonderlijk weinigen die belangstelling hadden voor het fenomeen Beschermingsbewind. Sterker, vaak heb ik aan medewerkers van gemeenten het onderscheid tussen WSNP- en beschermingsbewind moeten uitleggen.

Het verschil tussen enerzijds Faillissementsrecht en anderzijds Personen- en familierecht.

Een zeer relevante vraag in het voorliggend wetsvoorstel is, of een dergelijke wet werkelijk tot gevolg heeft dat er kosten worden bespaard. Afgezien daarvan maar zeker relevanter zijn de niet positieve neveneffecten van dit wetsvoorstel.

Wordt er in andere sectoren zoals onderwijs, zorg en politie juist naar gestreefd de bureaucratie terug te dringen, blijkt uit dit voorliggend voorstel juist een grotere papierwinkel te ontstaan met alle negatieve effecten van dien.

Belangenverstrengeling gemeenten

Gemeenten zijn al sinds jaar en dag niet adequaat in staat de Schuldienstverlening op orde te hebben en te houden. De doorlooptijd van een dossier, van aanvraag tot besluit, is gemiddeld 12 maanden. Nu diezelfde gemeenten binnen een maand worden geacht te kunnen beoordelen of beschermingsbewind een juiste maatregel is, maak ik me grote zorgen. Een dergelijke termijn zal niet haalbaar blijken, echter dan is uw beslissing reeds genomen.

Het resultaat zal niet alleen hogere kosten zijn, immers adviezen kosten ook geld, tragere procedures maar bovendien (nog) langere wachttijden voor hulpzoekenden, hoewel dit op voorhand wordt ontkend in het voorstel. Wat is de meerwaarde van het advies van gemeenten? Wat en hoe kan een gemeente beter de situatie van betrokkenen beoordelen dan de rechter? Hoe onafhankelijk is het oordeel van de gemeentelijke adviseur die onder het mom van "zelfbeschikking" ook een financieel belang heeft? Welke petten hebben gemeenten allemaal al op om de burger nog onafhankelijk te kunnen bedienen?

Voorwerk bewindvoerder

Volgens het wetsvoorstel wordt de bewindvoerder geacht zijn werkzaamheden ter voorbereiding van het indienen van een verzoek voor betrokkenen voor eigen rekening te nemen in het geval de rechter het verzoek afwijst.

Aan het indienen van een verzoekschrift bij een rechtbank gaan een groot aantal werkzaamheden vooraf. Ondermeer een of meerdere afspraken met betrokkenen, mede om te bezien of bewind een juiste maatregel is, het verzamelen van stukken, contacten met hulpverleners, met familieleden, het opstellen van een Plan van Aanpak en aanvullend Plan van Aanpak bij problematische schulden. Al met al een groot aantal werkzaamheden waarmee de wetgever de bewindvoerder straks met lege handen laat staan. Meer dan een tot twee dagen arbeid waarbij de beloning van de bewindvoerder in dit wetsvoorstel wordt overgelaten aan de willekeur van de afzonderlijke gemeenten.

Juist omdat de bewindvoerder zijn voorwerk nauwkeurig uitvoert met een degelijke onderbouwing en ondersteuning van professionals komt het in praktijk momenteel niet voor dat de rechter een verzoek tot beschermingsbewind afwijst. Momenteel is er in praktijk dan ook geen sprake van het feit dat de professionele bewindvoerder geen beloning ontvangt voor zijn voorwerk.

Artikel 432a lid 4

In het onderhavige wetsvoorstel worden ook betrokkenen met schulden en psychosociale problemen of een verstandelijke/lichamelijke beperking benoemd als diegene die onder de nieuwe wet zouden moeten gaan vallen. Ook voor deze mensen zou gaan gelden dat voor de gemeenten een adviserende rol zou zijn weggelegd.

Deze groep heeft schulden welke zijn ontstaan doordat zij een dusdanige beperking hebben waardoor zij niet of zeer beperkt in staat zijn financieel zelfredzaam te opereren in onze samenleving. Juist voor mensen met een psychische en of lichamelijke stoornis/beperking (al dan niet aangeboren) is het beschermingsbewind primair bedoeld.

Tot slot

Al met al worden nut en noodzaak van het beschermingsbewind heel eenzijdig belicht. Het maatschappelijk nut van het beschermingsbewind strekt veel verder dan alleen het nut en noodzaak voor rechthebbenden. Wat te denken aan de woningstichtingen die tijdig worden betaald waardoor geen achterstanden ontstaan, geen kosten hoeven gemaakt voor ontruiming en juridische procedures. Dit geldt ook voor vele andere (commerciële) instellingen en bedrijven.

Met vriendelijke groet,

Mw. C.W. Ouwering, Bewindvoerder